

1887-1987
Centjara jubileo de Esperanto

KELECO organo de Astura Esperanto - Asocio

n-ro 56 (3) MAJO - JUNIO/87

ESTRARO DE A. E. A.

Prezidanto: S-ro Santiago Mulas
Viceprezidanto: S-ro Adonis González
Sekretario: S-ro Luis Muñiz
Kontisto: S-ro Manuel Fernández
Kasisto: S-ro Ildefonso Domínguez
Bibliotekisto: S-ro Julio Argüelles
Gekomitatanaj:
Fino Pilar Alonso
S-ro Gervasio Colunga
S-ro José Ordieres
S-ro Faustino Castaño
S-ro Antonio Román

ADRESO DE A. E. A.

Str. Enrique Canga, 25
Telefono, 341918 GIJON - 6

ENHAVO

	Paŝo
Esperanto kaj paco.	1
Al Andrés Segovia	2
La Verda Komisarejo	3
Karlo	4
Niaj geamikoj el...	6
La poeto de la andaluzaj briloj	8
Ĉu vere ni progresas ?	9
La pentro-arto kaj ĝiaj moderna- ĵoj	10
Humuraĵoj	11
Distraĵoj	12

La enhavo de la artikoloj ĉi tie publikigitaj ne reprezentas la oficialan opinion de A.E.A. Pri la artikoloj do, respondas la aŭtoroj mem.
Deposito legal n-ro Q/319/85

ESPERANTO KAJ PACO

Ni jam estas ĉe la plenumiĝo de la Grava Evento, de la Cent-Jariĝo, de la JUBILEO de ESPERANTO ! Jubileo, kiun dece orkronos la baldaŭ en Varsovio okazonta 72-a Universala Kongreso, - kiu laŭŝajne atingos amasrekordan partoprenon - fare de la plej multo el la tutmonda geesperantistaro kaj al kiu ni bondeziras plenan sukceson en ĉiu kaj ĉia ties eroj.

Sed, kara leganto, estu konscia pri tio ke, tuj post tiu Jubileo kiun ni supre mencias; tuj poste antaŭ la Esperantistaro malfermiĝas plua plugenda vojo sur kiu ni devas entuziasme, energie kaj senlace labori aplikante la dum tiu jam citita Jubileo akiritajn spertojn kaj evitante la spertintajn stumblojn. Nu, ĉi tiu nova plugenda vojo kiu antaŭ ni malfermiĝas, laŭ certe vi mem jam konjektis, kompreneble estas la ekinvojo al la Dua Jarcenta Jubileo, kiu ja nepre devas konstati la plenan triumfon de ESPERANTO.

Kompreneble, la plej adekvata grundo por proproxi perigi Nian Internacian Lingvon, por triumfigi ESPERANTON ja estas LA PACO !

Do, kara leganto, ĉiu el ni devas, laŭ siaj kapabloj, kontraŭbatali vetarnadon, galaksiajn militojn kaj similaĵajn balastojn, kaj klopodi, aŭ kaŭ laŭ siaj kapabloj, kompreneble atingi PACON!

ADONIS

AL

ANDRES SEGOVIA

("in memoriam")

La hispana gitaro restas muta
 ĉar mortis ĝia majstro ANDRES SEGOVIA.
 Ĝiaj kordoj jam ne plu vibros
 sub la lertaj manoj de la homo
 kiu ĝin levis de la "tablaoj" *
 ĝis la altaj kaj famaj koncertejoj.

Nun en la Ĉielo la anĝelaro ludos
 hispanajn gitarojn anstataŭ harpojn
 kaj ĉirkaŭante la majstron ANDRES SEGOVIA
 certe la "Aranĥueza koncerto"-n ili ludos.

Hiĥono, Junio 1.987

SANTIAGO MULAS

* Podioj kie oni ludas la andaluzajn dancojn

O F I C I A L A K O M U N I K O

DISTRIKTO DE "HEROLDO DE ESPERANTO", n-ro 10-11 (1765-66), de la 10^e de
Septembro 1986

La t.n. ROMANTIKA, kiu senrajte paradas per la finaĵo "n" en la 7^a kaj 8^a linioj de la samaj loko kaj paĝo.

La t.n. FREMDIGAS, kiu ne kapablis kontentige klarigi, kian rolon li havas en la 3^a linio de la 1^a kolumno de la paĝo supre citita.

La t.n. DIVIDI, kiu uzurpas la oficon de s-ro PARTOPRENI EN en la 7^a lino sub "Polaj infanoj turneis en Svedio" tiel devigante s-ron VIVO sin ornamo per la finaĵo "n" en la kvina paĝo.

La t.n. ET-LIBRETOJ, kiu aŭdacas sin prezenti en la linio 6^a de la 5^a kolumno de la paĝo 7 vidigante la finaĵon "n" tute senrajte.

La t.n. PRIPENSI, kiu propriigas al si la metion de s-roj ONI kaj PRIPENSAS en la 31^a kaj 32^a linioj de la 1^a kolumno de la paĝo 8.

La t.n. TIU, kiu ne kapablis klarigi la kialon de lia ĉeesto en la 34^a linio de la samaj kolumnoj kaj paĝo.

La t.n. PTOJN, kiu uzurpas la metion de s-ro PES, en la linioj 74^a, 75^a - 76^a, 78^a kaj 79^a de la 6^a kolumno de la sama paĝo.

La t.n. PTOJ, kiu agas same en la 80^a linio de la samaj kolumno kaj paĝo.

EN LA SAMA DISTRIKTO, n-ro 12 (1767), de la 10^a de Oktobro 1986

La t.n. NEMIO, kiu aŭdacas deĵori sen la deviga finaĵo "n" en la 6^a linio de la 2^a kolumno (sub "Okaze de la Jaro de la Paco: intervjuo kun Claude Piron") de la paĝo 1.

La t.n. RETOROMANÎA, kiu uzurpas la postenon de s-ino RETIROMANÎA en la 29-a linio de la 4-a kolumno (sub "Ni gratulas") de la paĝo 3.

La t.n. ĈIU, kiu senrajte sin ornamas per la finaĵo "n" en la 14^a linio (sub "Foto 3") de la 5^a linio de la paĝo supre menciita.

La t.n. ESPERANTO, kiu aŭdacas paradi sen la deviga finaĵo "n" en la 11^a linio (sub "Foto 1") de la samaj kolumno kaj paĝo.

La t.n. TEKSTO, kiu agas same en la 22^a linio de la sama kolumno de la - sama paĝo.

(daŭrigo sur la paĝo 5)

KARLO

Unuakta teatraĵeto verkita de Meg Blacker

(La patro logas ĵurnalon, la patrino trikas. La patro estas sen ŝuoj kaj havas truojn en siaj ŝtrumpoj. Senas frapo ĉe la pordo. La patrino iras al la pordo kaj revenas kun telegramo.)

PATRINO: Iu estas morta ! Mi scias, ke iu estas morta !

PATRO: Donu ĝin al mi, malsaĝa virino.

(Ŝi donas la telegramon al la patro, kiu malfermas - ĝin)

PATRO: Ĝi estas de Johanino.

PATRINO: Johanino estas morta, mi scias tion !

PATRO: Ne estu malsaĝa. Johanino ne povus sendi telegramon se ŝi estus morta. Ŝi alvenos hejmen je la dua horo. Nun estas preskaŭ la dua. Ŝi telegrafis: "Ni alvenos je la dua horo. Johanin kaj Karlo."

PATRINO: Kiu estas Karlo ? Mia filineto havas amaton. ! Si edziniĝos ! Mia kara filineto, mi ne kontraŭstaros tion ! Mi devas havi belan novan robon por la geedziĝo.

PATRO: Estos sufiĉe por mi havi novajn ŝtrumpojn sen truoj !

PATRINO: Ĉu ni okazigos la geedziĝon en la katedralo aŭ en la urbdomo ? Nenio estas tro bona por mia filino.

PATRO: Ni okazigos ĝin en la "Roza kaj Krono". Tie oni havas bonan bieron -- kaj ĉiuj miaj amikoj povos ĉeesti.

PATRINO: Viaj amikoj ! Se ili ĉeestos, mia patrino ne ĉeestos. Vi scias, ke ŝi estas prezidantino de la Bando de Espero kaj ŝi ne ŝatas bieron.

PATRO: Ho, mi memoras, ke ŝi ne estis tute sopra ĉe la geedziĝo de via frato !

PATRINO: Tio estis pro ĉampano. Ĉampano estas sinjorineca trinkaĵo. Ne la sama kiel tiu vulgara biero !

PATRO: Se miaj amikoj ne povos ĉeesti kaj trinki bieron, vi ne havos vian patrinon kaj vian novan robon.

PATRINO: (plorante) Vi estas kruela viro. Mi iros hejmen al mia patrino. Neniu amas min !

PATRO: Nu, nu, mia kara ne ploru. (Li prenas poŝtukon el sia poŝto kaj viŝas siajn okulojn.) Vi havos vian katedralon, vian urbdomon, vian ĉampanon, kaj vian patrinon por bona mezuro !

(La pordo malfermiĝas kaj Johanino envenas. Ŝi kisas sian panjon kaj paĉjon.)

JOHANINO: Saluton, panjo kaj paĉjo. Plaĉas al mi esti ĉe mia hejmo.

PATRINO: Kie estas Karlo ?

JOHANINO: Karlo ? Mi lasis lin en la enirejo.

PATRINO: Do iru kaj konduku lin en la ĉambron. Mi volas renkonti lin.

JOHANINO: Panjo ne ekscitiĝu. Karlo estas tute sekura en la enirejo.

PATRO: Eble vi ne komprenas, ke ni multe volas vidi lin. Efektive ni havas la rajton renkonti lin. La junulinoj estas senpripensaj.

JOHANINO: Mi ne komprenas, kial vi tiel multe deziras tion, sed mi iros kaj envenigos Karlon.

(Ŝi eliras la ĉambron)

PATRO: (Al sia edzino.) Estas evidente, ke oni devas esti firma pri la junulinoj. Tiel ili respektas nin.

(Re-envenas Johanino kun granda artefarita ludila urso.)

JOHANINO: Jen estas Karlo. Mi gajnis lin en lotado.

F I N O

Sendis: Dobos Ferec el Budapeŝt, Hungario

(daŭrigo de la paĝo 3)

La t.n. KOMPAKTO, kiu uzurpas la rolon de s-ro KOMPATO en la 3^a linio (sub "Darkon al ĉiuj") de la 4^a kolumno de la sama paĝo.

Post unutaga restado en la FIV (Punaj Instalaĵoj por Vortfuŝistoj) kaj ricevo de po kvin batoj per la kvin pintoj de la verda stelo sur iliaj vertoj, ĉiuj tiuj arestitoj estis liberigitaj.

Esperburgo, en la 20^a de Aprilo 1987

LA ĈEFKOMISARO,

AL. ZIBJADES

(daŭrigo de la paĝo 10)

modernaj esprimoj de la pentro arto,
kvankam evidente ili bone scias, ke,
kiel pentraĵoj, tiuj modernaĵoj ha-

vas nenian valoron.

LUIS SERRANO PEREZ

SABADELL

NEPRE EKLERNU, PRAKTIKU KAJ DISVATIGU

ESPERANTON, POR KE ĜI TRIUMFU EN

LA DUA JARCENTO!

Niaj Geamikoj el....

...Bulgario

Trakja Fabelo

n la unuaj tagoj de 1986-a jaro ĝojigis nin ĉiujn la sciigo pri la trovita en vilaĝo Rogozen (distrikto Vraca), antikva arĝenta trezoro.

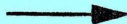
La trovitaĵo, apartenanta antaŭ 2400 jarojn al riĉa traka reganto nun estas posedaĵo al nia tuta popolo. La herooj de tiu traka fabelo estas 165 arĝentaj objektoj - trinkvazetoj, bokaloj, fialoj, gobeletoj kovritaj per fajna ornumo. Ili ĉiuj kuŝis en la tero jarcentojn, silentis...

Nun, ĉiu el ili rakontas la fabelon pri la rigora viro, kapabla bone kulturi kaj defendi sian terposedaĵon, - pri la laboremaj manoj, kreintaj tiun fajnecon, pri la zorgemaj virinoj-dommastrinoj, uzintaj ilin per amokaj fieroj! Fabelo pri la eternaj homoj sur tiu eterna tero, pri iliaj impetaj turmentoj, pri la strebo - diveni la nediveneblajn sekretojn,

transdoni al la generacioj la korektitan por unu vivo saĝecon kaj amon.

La trezoro estas vera trezoro pro la simpla varmeeco kaj sopiro al la vivo. Severaj, sed trankvilaj geometriaj figuroj, en kiuj la trakoj serĉis kaj trovis la harmonion de la penso kaj sia laboro, emociigas la homajn korojn, sendepende de la aĝo. Nekonata majstro reflektis sian senton pri la viva naturo en la stiligitaj flandraj ornamantoj, birdoj, figuroj en neretenebla mo-

vo la ŝtorma kurado de ĉevaloj, en la perfekteco de ĉiu detalo de la mitologiaj scenoj. Veraj kaj tiel vivantaj, obsedantaj, fortaj !...

La trovita trezoro alportis ĝojon, sed ankaŭ, kiel ĉiu trovitaĵo kreismul tajn surprizojn. La specialistoj kaj la sciencistoj de la esploroj trovis kaj trovas ĉiutage novajn kaj nekonatajn temojn. Ili konstatis, ke ĝi ne estas kolektita de unu fojo. La objektoj estas ellaboritaj dum longdaŭra periodo - de la fino de 5-a jarcento a.n.e., ĝis la mezo de 4-a jarcento a.n.e. Laborismultaj majstroj en multaj juvelirmetiejoj.

Graciaj laŭ sia formo etaj ujoj, vazoj kun preciza kombino de la konturoj kaj la proporcioj, la ripetataj ornamfiguroj - jen la plej belaj verkoj de la juvelira arto de la antikveco. Ili respegulas unu ege fruan parton de la traka mitologio, dediĉita al diversaj dioj kaj diinoj. Krom tiuj diaj elementoj la - specialistoj konstatis prezenton de nekonataj mitologiaj scenoj kaj okazintaĵoj. Ege interesa estas la fialo, sur kies profundo estas montrita epizodo de "La Herakla biografio" - "La delogo de la pastrino Avde". Mirinda estas la fajneco de la pozoj, la ĝuste desifrita kaj transdonita anatomio.

Post preciza purigo la trezoro komencis malkovri siajn kaŝitajn sekretojn. Estas klare videblaj surskribojn en malnova greka lingvo, elmontrantaj la devenon, la kreanton kaj la posedanton de ĉiu objekto. Diskrete desegnitaj per klinĝo, gravuritaj per punktaro signoj sur la fundo aŭ sur la koletoj de la fialoj donas informon pri ilia prezo kaj pezo. La surskriboj informas pri la nomoj de la trakaj juvelistoj, iliaj naskiĝlokoj - riĉa materialo por la specialistoj - pri la antikva geografio de la trakoj.

La belegaj arĝentaj ujoj estas ellaboritaj de trakoj por la traka aristokratio - tipa fakto pri la reformo de la traka kulturo kaj arto.

La trezoro estis trovita de vilaĝana geedza paro, laboranta en sia kortgardeno. Ĝia konstanta domo estos la Historia Muzeo en urbo Vraca. Dum kelkaj monatoj ĝi estis ekspoziciita en nia Nacia Historia Muzeo en Sofio. Nun la trezoro triumfe prenis sian vojon tra diversaj landoj.

Senĉesa estas la homa torento, allogata de la pravigebla nacia fiero de - posteulo de antikvaj majstroj. La vizitantoj eniras en kontakton kun la antikveco, estiĝas mutaj antaŭ la fajneco, varieco, brilo kaj eleganteco kaj forportas en si la memoron ankoraŭ por unu beleco, kreita de la homa mano, la memoron pri la mirinda, alloga traka fabelo pri la vivo !...

Sofio, 1986

Verkis: Liliĵa Pavlova Koleva

El la Hispana Beletro

LA POETO DE LA ANDALUZAJ BRILOJ

Manuel Machado Ruiz (1874-1947), naskiĝis en Seviljo. Studis en la Lernejo pri Libera Instruado. Dum pluraj jaroj loĝis en Parizo, kie kontaktis kun la plej famaj poetoj de sia epoko, kaj ricevis la influon de parnasanoj kaj simbolistoj. Elstara poeto, li regas la kolo-ron gracian kaj-popularan de Andaluzio, kiun li majstre pentras per esprimoj elegantaj pro-
praj en la Modernisma skolo, sen artifikaj pitoreskismoj, laŭ la tradicio de la plej antikva poezio. Tiu rafinata andaluzismo brilas en siaj verkoj "Cante hondo" kaj "Ars moriendi".

Kunlabore kun sia frato Antonio, la delikata poeto de la intimaj "sonoraj solecoj", - ambaŭ verkis ankaŭ teatron. Temas pri teatroverkoj, kiuj pli elstaras per la lirika valoroj ol per la teatraj meritoj; el ili, ni citu: "La Lola se va a los puertos", "Las Adelfas", - "Juan de Mañara", k.a..

Antaŭ kelkaj jaroj, samideano Julio J. Juanes prezentis al la legantoj de "Boletín", tradukon de unu el la poemoj, kiuj pli famigis al la poeto Manuel Machado, "Kastilio". Mi ho-
diaŭ elektis, poemeton, ne tiel okulfrappe bela sed certe delikate ĉarma. Vi mem konstatu:

"Diras la fontano..."

Ne, ne silentis la fontano,
ne silentiĝis...

Ĝi ridis,
saltis,
babilis... Kaj neniu sciis
kion ĝi diris...

Klara, gaja, polifonia,
salomona koloneto
traboris
la silenton de Okcidento,
kaj, babilema, erektiĝis
por vidi la sunon forpasantan.

Ne, ne silentis la fontano,
ne silentiĝis...

Kiel noktovejno
traborilo,
frida arĝento,
longiĝis
kaj mallongiĝis...
suprenis,
kaj malsuprenis,
babilis... Kaj neniu sciis
kion ĝi diris...

Kiam la aŭroro revenis.

ĈU VERE NI PROGRESAS?

Se mi ne eraras, la celo de la homaro estas daŭre plibonigi la vivon de ĉiu homa estaĵo. Evidente al tiu homara deziro oni devas, ne pre, aldoni ankaŭ la bonan zorgadon pri la naturo, pri la bestaro kaj pri la atmosfero, ĉar se ni ne okupiĝas pri tiuj tri tiom gravaj facetoj en niaj vivoj, fakte ni elektas malbone la vojon de nia nomata progreso. Al tiuj nepraj kondiĉoj, aldonindaj estas la bonaj rilatoj inter ĉiuj homoj. Ĉi tiuj rilatoj enhavas la rajtojn kaj devojn de ĉiu homa estaĵo, sen diskriminacioj, en ĉiu aspekto de la vivo. Por bona progreso devas ekzisti minimuma interkonsento de kunvivado inter ĉiuj homoj. Kompreneble, por bona kunvivado devas ekzisti ankaŭ leĝoj aŭ reguloj, kiuj kondukos la vivon, por ke ĉiu homo povu samrajte ĝui la vivon. Al tiu progreso ĉiu homarano devas alporti tion, kion li kapablas realigi kaj ricevi laŭbezone — por sia vivo, ĉiam en kondiĉoj similaj al la ceteraj homaranoj. Evidente la civitano ne devas zorgi unike pri si mem, sed ankaŭ devas kunlabori kaj kontribui per sia scio al la plibonigo de la socio, en tiuj aferoj, kiuj ne tuŝas rekte la hejman vivon. Do, la homo ne povas fermiĝi hejme, kaj ekspluatadi unike siaprofite sian scion, li devas alporti sian konojn, ideojn, projektojn, al la socio. Ĉi tiu socio ankaŭ ne povas sin konsideri la reganto de la progreso. La socio en bonaj cirkonstancoj devas

unike esti la administranto, kiu en ĉiu momento devas respondi pri la bona organizado de ĉiuj facetoj de la vivo, kio si avice devas esti la nura celo de ĉiu homo. La progreso devas alveni, samrajte — al ĉiu homo, al ĉiu hejmo. En tiu socio vi povas kompreni, ke devas malaperi aŭ ne ekzisti la tiel nomata solidareco, ĉar ĝi estas sinonimo de diskriminacio aŭ maljustaĵoj. Progreso ne estas la grava atingoj de la scienco aŭ la tekniko. Progreso estas la frata kunvivado de ĉiuj homoj. En la nomo de la progreso oni ne devas uzi aliajn homojn, nek animalojn, nek la naturon. La progreso devas veni — racie. Se ni malplibonigas la naturon — por atingi sciencajn aŭ teknikajn progresojn, je la fino la rezulto estas, ke ni atencas nian propran vivon. La progreson kompreneble oni povas altiri de la naturo, sed en formo aŭ per sistemoj logikaj, per la disvolviĝo racia de la tuto konsistiganta nian medion. El meze de ĉi tiu abstrakta ekspono de ideoj kaj pensoj — pri bona progreso, oni devas forigi la ideojn de homo supera al alia homo. La rilatoj inter la homoj estas la fundamenta bazo por bona progreso. Se ne ekzistas — homa klareco pri la rolo de oni mem, ĉiam kun respekto al kaj en reciprokeco kun — la aliaj, la progreso fakte ne ekzistas. Skribi aŭ paroli pri la nuna ekzistanta progreso, estas unu el niaj plej grandaj mensogoj.

LUIS SERRANO PEREZ (SABADELL)

La pentro - arto kaj ĝiaj modernajoj

Uelue, devas resti tre klare, ke la opinioj esprimitaj ĉi tie unike koncernas mian pensomanieron rilate al la anoncita temo. Mi ne scias, ĉu miaj kritikoj al tiuj modernaj pentraĵoj, metas min antaŭ via altranga kulturo, kiel veran analfabeton en tiu tereno de la pentraĵoj. Sed mi jam deziras esprimi miajn vidpunktojn pri ĉi tiu faceto de la kulturo. Krome, ki el oivitano tion mi jam rajtas.

Antaŭ nelonge, pere de nia ĉarma televido, oni prezentis al la spektantaro kelkajn pentraĵojn modernajn. Ĉiam oni kutimas diri modernaj, kvazaŭ tiu esprimo donus al la pentraĵoj kroman valoron. Mi miras, kiel kaj el kie oni povas ĉerpi tiom da laŭdoj por pentraĵoj, kiuj konsistas el nenio. Estis iuj el tiuj modernaj pentraĵoj, sen nenia bildo, homo, animalo, arbo, birdo, suno, lumo, herboj, pommo, piroj, trinkejo... ktp, ktp.; la fono estis tute nigra kaj en la anguloj estis du punktoj ruĝaj. La televida parolisto aŭ prezentisto ne ĉesis ŝpruci laŭdojn pri la pentraĵoj kaj ilia artisto. Evidente, mi demandas min: sed, kial oni uzas la televidon, kiun ni ĉiuj pagas, por prezenti tiujn aĉajn pentraĵojn? Sed, ĉu tio estas arto? Malgraŭ la laŭdoj, li, la prezentisto televida, ne povis konvinki: ili

ŝajnis inka makulo. Ĉu niaj nunaj inteligentaj artistoj ne kapablas krei aliajn pli valorajn verkojn? Kian mesaĝon enhavas tiuj pentraĵoj? Kial la kritikoj de la spertuloj estas favoraj al tia dekadenco de la pentroarto? Sur tiu vojo, kien iros tiu branĉo de la kulturo?

Tiuj pentraĵoj, kiujn mi aludas estas specimeno de tiuj pentraĵoj, kiuj ĉirkaŭas nin. Mi ne bezonas ilin mencii, sed vi bone konas ilin. Tute simple, tiuj artistoj pri kiuj ni tiom fanfaronas havas nenian valoron en la vera senco de la pentroarto. Pentraĵoj konsistantaj el iu j linioj, kiuj intencas montri iun figuron kun stranga formo, atingas prezojn skandalajn. Estas aliaj ankoraŭ pli lertaj, nome tiuj pentristoj, kiuj uzas la tiel nomatajn "gluaĵojn". Estas ridinde, ke al tiuj pentraĵoj, oni dediĉas tiom da tempo. Estas ridinda ankaŭ la apogo, kiun la plej altrangaj aŭtoritatoj dediĉas al tiuj mizeraj pentraĵoj. Kio okazas? La grandaj negocistoj de tiu komerco bezonas "ion" por vendi. Ne aperas pentristoj, kiel tiuj antaŭaj, tre bone konataj de ni ĉiuj, kaj la negocistoj plialtigas tiujn modernajn pentraĵojn ĝis la pinto de la valoro arta kaj ekonomia. La kolektantoj de tiuj verkoj de la kulturo, ankaŭ deziras, ke en siaj kolektoj troviĝu la nunaj

Humuraĵoj

SEN LUMA PROVINCO

Oni rakontas, ke iam iu reĝo kun soldataro atingis la finon de la mondo, kaj tie iun senluman provincon, kie estis mallume.

Irante, la soldatoj sentis sub la piedoj malgrandajn ŝtonojn. Subite ili ekaŭdis iun voĉon: "kiuj el vi kunportos la ŝtonetojn, tiuj - pentos, sed kiuj ne kunportos, ankaŭ ili pentos". Iuj el la soldataro pensis: "Se mi pentos, kial mi ilin kunportus?" Aliaj pensis, ke estos bone kunporti almenaŭ unu ŝtoneton, kaj ili tiom faris.

Kiam poste ili eliris el la senluma provinco, ili rimarkis ke tiuj ŝtonoj estas juveloj. Kaj vere tiuj, kiuj ne kunportis ilin, pentis: Kial ili ne kunportis ilin?, kaj aliaj pentis, ĉar ili ne kunportis pli multe.

PRO HUNDOJ

Vivis iu riĉa kamparano sur la bieno sen hundo, sed li persone bojis nokte ĉirkaŭ la bieno.

Li ne volis nutri hundojn, ankaŭ hundoj ĝenus lin pro nokta bojado. Finfine li havis pli fortan voĉon ol kiu ajn hundo.

Dum multaj noktoj la kamparano bojis timigante ŝtelistojn. Iun fojon iu el liaj servistoj demandis lin kial li subite ĉesis plu nokte - boji.

La riĉa kamparano diris al la servisto, ke li ellernis hundan lingvon dum la nokta bojado, kaj li povis kompreni kion parolis najbaraj hundoj. Nome ili parolis:

"-Estas facile al ĝi boji nokte tiel forte, ĉar tage ĝi eniras en la haŭton de la kamparano kaj manĝas bonan manĝaĵon".

La servisto diris, ke ankaŭ la homoj el tiu ĉi vilaĝo pensas, ke nokte bojas vera hundo.

Fine la kamparano aldonis:

"-Ne gravas tio, kion parolas la homoj, sed mi ne povas permesi - kaj toleri, ke simplaj najbaraj hundaĉoj opinias, ke mi estas hundo".

Jugoslavaj popolaj rakontoj tradukis por "HELECO" Branka Leontiĉ, profesoro el Sabac

DISTRAJOJ

Supo de literoj

ONERV DEN
PERODANO
ARLLINLO
LGUASUOZ
OIROTBRI
ELUSBOIM
DETSUIZA
AVONERET

Tiu ĉi kvadrato plena de literoj enhavas ses nomojn de riveroj. Serĉu ilin!
Por la celo vi povas legi horizontale, vertikale kaj eĉ diagonale en ambaŭ direktoj sed ne transsaltu literojn.

SOLVU AL LA ENIGMOJ APERINTAJ EN LA 55^a NUMERO DE "HELECO"

HELECO-ENIGMO:

HORIZONTALE:

A) Sed. Tre. Sep. B) Kuri. Kado. Dormi. Raso. C) Oso. Pedalo. Pediko. Pro. Ĉ) Oni. Opio. Alĝuro. Orlo. Okcido. Okro (ERA RO). Gl.

VERTIKALE:

1) Decigramo. 2) Obel. 3) Tele. 4) Eldevejo. 5) Pavco. 6) Kaduka. 7) Ino. 8) Sindikato. 9) Feritaneo. 10) Pato. 11) Kadmo. 12) Odo. 13) Inimiko. 14) Filo. 15) Iro. 16) Barelo. 17) Ofendi.

SUPO DE LITEROJ:

ABINEICO
SONODNOI
ORAHEDIA
ZONOTSAV
ISNEBALI
RFLXUSCE
AINTRIION
POKANION

H E L E C O - E N I G M C
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

A
B
C
C

HORIZONTALE

A) Prep. esprimanta iel nenormalan, neatenditan foreston aŭ iom esceptan penigan mankon de objekto aŭ persono, de stato aŭ ago. B) Senti malagrablan konfuziĝon k humiliĝon pro konscio je malhonoraĵo, malhonestaĵo, maldecaĵo. Juna lakeo, precipe en hoteloj kaj kafejoj. Sovaĝa karnomanganta besto, simila al granda kato. Manga k trinka diboĉo. Granda dekpieda markrustulo, kies ambaŭ unuaj piedoj estas tre dikaj k pinĉilformaj. C) Prepoz. montranta la kaŭzon, motivon de ago. Adv. signifanta "pli ol sufiĉe, ol necese, ol konvene, ol ĝustamezure. Ĉ) Lirika - poemo, dividita en strofoj, ordinare simila inter si. Flava metalo, tre densa, facile fadenigebla, multvalora, kiun oni uzas por juveloj k moneroj. Jara profito pro pruntedonita mono, valorpapiroj, kc. Regula aranĝo de aferoj, laŭ kiu ili taĝe kaj oportune rilatas inter si en spaco, tempo, spirito, socia vivo. G. de mamuloj, kies buŝego plilongigita k korneo - similas al anasa beko. Ricevi ion por ĝin uzi dum difinita tempo, pagante interkonsentita prezo.

VERTIKALE

1) G. de lacertoidoj kun kolorsaŝema haŭto. 2) Muzika ligna blovinstrumento kun duobla langeto k klavoj. 3) G. de grandaj lacertoidoj brilkolora k kies karno estas tre ŝatata. 4) Muzika kvar aŭ seskorda instrumento, per kiu oni ludas pinĉante la kordojn. 5) Prep. montranta rimedon dank'al kiu estas atingata la rezultato. 6) Argileca mineralo konsistanta grandparte el ferika oksido aŭ ferika hidrokso k. uzata kiel farbo. 7) Kupra blovmuzikilo kun klavoj. 8) Granda, subtera tombejo de antikvaj popoloj. 9) Surtera senkonka viskeca molusko, manganta vegetaĵojn. 10) Infuzaĵo. 11) Izola loko, verda k kvazaŭinsula meze en la sabla maro de la dezerto, kaj kovrita de vegetaĵoj pro ekzisto de fonto. 12) (inverse) Trielektroda lampo. 13) Kolektiva. 14) Mangaĵo el kirlitaj ovoĵ, kuiritaj en pato kun butero aŭ oleo kaj spico. 15) Kredi, ke iu aŭ io estas ias; sen efektiva pruvo konsideri iun aŭ ion kiel posedantan tian karakteron.

PERGAMENO

De la ĉi-apuda malnova pergamen, la forpaso de la tempo forviŝis diversajn literojn. Ĉu vi kapablas rekonstrui la mesaĝon?

Labor bonas
bonstacn, mal-
l bro m satn